

[Diderichsen.]

Jeg vil i denne forbindelse gerne gøre en bemærkning om selve titlen, for det forekommer mig, at titlen på kommissionen er misvisende. Det er i hvert fald min opfattelse, at man ved ordene „arbejdspladsernes problemer“ — men det kan jo være, jeg misforstår ordene — i almindelighed forstår problemer af mere eller mindre lokal karakter, lokal, ikke i den forstand at de kun eksisterer på enkelte arbejdspladser, for de kan godt forekomme på mange arbejdspladser, men dog lokalt knyttet til arbejdspladserne såsom lokale- og arbejdsforhold, sanitære forhold, tonen mellem over- og underordnede o. s. v., alt sammen ting, som har betydning for klimaet på arbejdspladserne, og som naturligt hører hjemme under samarbejdsudvalgene. De til forslaget knyttede bemærkninger indeholder da også udelukkende uddybning på linje med denne forestilling. Der nævnes øgede muligheder for tilfredshed i arbejdet for den enkelte og godt klima på arbejdspladserne, fremme af arbejdsglæden o. s. v.

I sin fremsættelsestale fremhæver den ærede ordfører for forslagsstillerne imidlertid begrebet „industrielt demokrati“, og i debatten, der førtes i folketinget ved førstebehandlingen af et enslydende forslag i foråret, var det da også især dette problem, der var i forgrunden. Hvad der nu end forbindes med dette omdiskuterede begreb „industrielt demokrati“, må det imidlertid stå klart, at det her drejer sig om noget andet og mere end det, der normalt forstås, når man taler om arbejdspladsernes problemer. For her kommer man jo virkelig — som også behandlingen i dag har vist — ind på spørgsmål af vidtrækkende principiel betydning, en behandling af forholdet mellem arbejdsmarkedets 3 parter: samfundet, arbejdsgiver og arbejdstager; og ved behandlingen af dette problem må spørgsmålet om grundlovens bestemmelse om retten til arbejde samt spørgsmålet om fagorganisationernes placering komme med ind i billedet.

Jeg kunne derfor nævne den mulighed, at man ved etableringen af et kommissionsarbejde overvejede, om der skulle nedsættes enten den ene eller den anden af følgende 2 kommissioner — eller eventuelt 2 kommissioner: enten en hurtigt arbejdende kommission til undersøgelse af eventuel revision af

lovgivningen vedrørende samarbejdsudvalgene eller en kommission til undersøgelse af arbejdsmarkedsproblemet i forbindelse med de tre arbejdsmarkedsfaktorerers indbyrdes placering med særligt henblik på udbygning af grundlovens bestemmelse om retten til arbejde.

Under henvisning til disse overvejelser og betragtninger kan vi i liberalt centrum anbefale, at forslaget går i udvalg, og vi håber da på, at der ud af dette udvalgsarbejde må komme klarere og mere konkrete retningslinjer for et kommissionsarbejde, som så forhåbentlig ville kunne føre til gode resultater — men en lille tvivl bliver tilbage i hjertet.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Jeg skal ikke forlænge diskussionen ved denne førstebehandling meget, men blot knytte et par enkelte bemærkninger til noget af det, som har været nævnt.

Må jeg først sige til det ærede medlem hr. Helveg Petersen, der fandt, at jeg mødte frem med mere velvilje i dag, at jeg mener, jeg også var positiv sidste gang; det tilstræber jeg i øvrigt at være, ligegyldigt hvilken sag det drejer sig om — vi skulle jo også gerne have et godt klima her på denne arbejdsplads.

Det ærede medlem sagde endvidere, at der var megen frygt for begrebet demokrati i forbindelse med arbejdspladserne. Andre ærede ordførere har været inde på den problemstilling, at der i og for sig ikke var nogen mening i selve begrebet industrielt demokrati, at det slet ikke hørte hjemme i problemstillingen omkring arbejdspladserne og deres forhold i øvrigt. Nu vil jeg dog heroverfor sige, at vi — lykkeligvis da — igennem et par menneskealdre har oplevet en stadig stigende grad af demokratisering også på arbejdspladserne, og det, man nu taler om: at enhver form for medbestemmelsesret er af det onde, er i virkeligheden, i en vis udstrækning i alt fald, allerede opnået, både når talen er om løn- og arbejdsvilkår og opsigelsesproblemer, og når talen er om den såkaldte autoritære ledelse. Vi er jo i den nye hovedaftale, som er afsluttet mellem hovedorganisationerne, også gået ind på disse problemer, idet man i virkeligheden i stadig stigende omfang har erkendt, at der skulle en udviklingsproces til, en